

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ahmet Sarı

Başlangıcı Olmayan Bir Şeyin Sonu

HECE

Ahmet Sarı: 1970 yılında Almanya'nın Düsseldorf kentinde doğdu. 1984 yılında Almanya'dan Türkiye'ye (Erzurum) kesin dönüş yaptı. 1993 yılında Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. *Thomas Bernhard'ın Öykülerinde Normaldışı Davranışlar* adlı çalışmasıyla yüksek lisansını (1995), *Türk ve Alman Poetikasının Kitabı* adlı çalışmasıyla da doktorasını tamamladı (2003). 2005 yılında Yardımcı Doçent; 2011 yılında da Doçentlik kadrosuna atandı. Halen Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. **Çevirileri ve Eserleri:** Jurek Becker, *Dikkat Yazar Var* (Babil Yayınları, 2000); Peter Bichsel, *Edebiyat Dersleri Okuyuculu/Anlatı* (Babil Yayınları, 2000); Thomas Bernhard, *Ses Taklitçisi* (Atatürk Üniversitesi Matbaası, 2001); Thomas Bernhard, *Olaylar* (Babil Yayınları, 2002); Jacques Derrida, *Şiir Nedir?* (Babil Yayınları, 2002); Hans Georg Gadamer-Friedrich Nietzsche-Helmut Kuhn, *Edebiyat Nedir?*, (Babil Yayınları, 2002); Peter Handke, *İzleyiciye Sövgü-Kendini Karalama* (Birey Yayınları, 2002); Novalis, *Poetika* (Babil Yayınları, 2003); Immanuel Kant, *Yaşamın Anlamı* (Birey Yayınları, 2004); Lewis Carroll, *Küçük Kızlara Mektuplar* (Birey Yayınları, 2005); Peter Sloterdijk, *Dünyaya Gelmek-Dile Gelmek* (Salkımsöğüt Yayınları, 2005), Wilhelm Vogelpohl, *Alman Edebiyatı Tarihi* (Orient Yayınları/Yayına Hazırlayan/2005) Klaus Schulz, *Alman Kültür Tarihi* (Orient Yayınları/Yayına Hazırlayan, 2006) *Türk ve Alman Poetikasının Kitabı* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), Adolf Muschg, *Edebiyat Terapi Olabilir Mi?* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), *Sanat ve Normaldışılık* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), Hermann Broch, *Edebiyat ve Felsefe* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006); Thomas Bernhard, *Dünya Düzeltilicisi* (De Ki Yayınları, 2007); Thomas Bernhard, *Immanuel Kant* (De Ki Yayınları, 2007); Peter Handke, *Kaspar*, (De Ki Yayınları, 2007); *Thomas Bernhard'ın Şiir Dünyası*, (De Ki Yayınları, 2007). *Psikanaliz ve Edebiyat* (Salkımsöğüt Yayınları, 2008); *Masalların Psikanalizi* (Salkımsöğüt Yayınları, 2008) *Kafkaesk Anorexia* (Salkımsöğüt Yayınları, 2009) *Allah Ağrısı* (Salkımsöğüt Yayınları, 2010) *Ahmed'e Konmaya Çalışan Bir Sineğin Arzusu* (Salkımsöğüt Yayınları, 2011) *Seherde Serçenin Gördüğüdür* (Salkımsöğüt Yayınları; 2013); *Merhamet Dilercesine Gökyüzüne Bakmak* (Hece Yayınları; 2013) *Sağ Omuz Meleğimin Omzundaki Sağ Omuz Meleği* (Çizgi Yayınevi; 2014); *İç Asma Yaprakları Gibi Titreyen El* (Çizgi Yayınevi; 2014) *Edebiyat Nefreti* (Çizgi Yayınevi; 2014) *Kurmacanın O Kadim Unsurları* (Çizgi Yayınevi; 2015)

**BAŞLANGICI OLMAYAN
BİR ŞEYİN SONU**
(Şey-Hikâyeler)

AHMET SARI

HECE YAYINLARI

Hece Yayınları: 348
Öykü

Birinci Basım: Temmuz 2015
©Hece Yayınları

Kapak Tasarımı: SARAKUSTA
www.sarakusta.com.tr
Teknik Hazırlık: Bülent GÜLER

Baskı: Dumat Ofset
T: (0312) 278 82 00

ISBN: 978-605-9954-78-5

HECE Basın Yayın Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti.
Konur Sokak Nu: 39/1-2 Kızılay-Çankaya/Ankara
Yazışma: P.K. 79 Yenışehir/Ankara
T: (0 312) 419 69 13 F: (0 312) 419 69 14
e-posta: hece@hece.com.tr
www.hece.com.tr

İÇİNDEKİLER

Sunuş /	9
Kendinde Korku /	11
Elif Kanadı /	13
Kep Atma Töreni /	15
İnanan Bir Kadının Denize Girememesine Dair /	17
Ba Noktasına Geri Dönüş /	19
Kur'an ve Şarlo /	23
Secdede Bir Düşün /	25
Serçe ve Zikir /	27
Allah ve Gül /	29
Önümde Bir Ceset /	31
İkna Odası /	33
Mesih Gelecek /	35
Allahın İpi /	37
Meryem /	39
Tsaddik /	41
Halaycıbaşı Tesettürlü /	43
Kendi Buğusunda Kayboluş /	45
Pıtrak /	47
Ltb /	49
Zekeriyya ve Kovuk /	51
Sol Böğründe Hu /	53
Bu Seccade Bir Trampelen /	55
Deniz Yarıldı ya da Suyu Vurmak /	57
Bir Olan /	59
Put /	61

Âdem ve Elma /	63
Tandır /	65
Kül Rengi /	67
Varlık Kuyusu /	69
Dua ve Akrep /	71
Şulebaş /	73
Viyana ve Filistin /	75
Mansur Fedai /	77
Kelebek Tesettürlü Anne ve Çocukları /	79
Arap ve Masaj Koltuğu /	81
Oturma Düzeni /	83
Ezan ve Teknoloji /	85
Vitrinde Yaşamak /	87
Günün Sonunda Arzu /	89
Food and Beverage /	91
Şehadet Getiren Pilot /	93
Abana Kadınları /	95
Cafe Bahane /	97
Safları Sıklaştıralım Beyler /	99
Asri Bir Muhammedi /	101
Andy Warhol ve Mevlana /	103
Ramazan'da Ne Tok Tutar? /	105
Kuşkonmaz Camii /	107
Zikirmatik /	109
Erzurum Mezar Yapım Hizmetleri /	111
İslami Şampanya /	113
Kızıldeniz'in Kızıl Saçlarında Bir Yiv /	115

*erbarme dich, mein gott,
um meiner zähren willen!
schaue hier, herz und auge
weint vor dir bitterlich.*

Bach (Matthäuspassion)

*merhamet et tanrım,
merhamet gözyaşlarıma!
bak, kalp ve göz
karşında acıyla ağlamakta.*

Bach (Matthäuspassion)

Sunuş

28 Şubat süreci Müslümanlar için elbette unutulmayacak bir zaman dilimi olarak tarihte yerini aldı. Her fırsatta gücünü, devletin iktidarına hissettirmeyi kendine borç bilen TSK ve militer düşünce, Kemalist doktrinin tehlikeye girdiği ve Türkiye'nin bir şariat devleti olma yolunda olduğu korkusu ve endişesiyle iktidarlara müdahale etti. Yirminci yüzyılın ikinci yarısından sonra nerdeyse her on yılda bir yapılan ihtilalleri göz önünde bulundurursak, Türkiye'nin demokraside daha epey yol alması gerektiği gün gibi aşikârdı.

28 Şubat süreci de yine buna benzer bir endişenin devamı olarak, Refahyol hükümetinin ensesine vurulan bir şaplak olarak tarihe geçti. TSK'nın korkuları ve vehmi yüzünden %98'i Müslüman olan halktan çoğu insan gadre uğradı. Bu süreçte çileler çekildi, ocaklar yıkıldı. İnsanın insana zulmünü reva görenler bugünlerde biraz daha vicdanlarıyla baş başa kaldılar ve

“merhamet denilen çınarın” içlerinde onlar istemese de serpilmesini, büyümesini engelleyemediler. Engelleyemeyecekler de.

Bu kısa hikâyelerin bir teması var. O süreçte çile çeken bir zihnin acısının, ızdırabının yanında; yurt dışı gezisi (Viyana) tecrübelerim de, yani orada yaşayan Müslümanların gündelik hayatta karşılaştıkları zorluklar da bu “Şey- hikâyeler” (Ding-Geschichten) içine alındı. Bu belki de hem Türkiye’de 28 Şubat süreci sonrası dönemin dökümünü çıkarmanın yanında, aynı zamanlarda yurtdışında ağırlıklı olarak İslami bir yaşantıyı seçmiş, bu zihinle yaşayan insanların hayatlarına panoramik bir bakış atma imkânı da sundu bizlere.

Her şey gibi bugün İslam ve müslümanlık da, kapitalizmle yüzleşmesinde kendi rengini biraz daha açtı. Biraz daha ılımanlaştı. Kapitalizm, İslamı ve Müslümanları kendi çarkında eritti ve o potada biraz da kendine benzetti. Sürtüne sürtüne İslamın kenarlarına, köşelerine; İslamın kenarlarını ve köşelerini ovalaştırdı. Belki kendi olmaktan uzaklaştırdı İslamı, yeni modern bir İslam tahayyülünü şekillendirdi. Bugün İslam ve moda, İslam ve dindar burjuva, İslam ve sermaye hiçbir şekilde eski dinginliğini ve sadeliğini elde edemeyecektir, fakat yaşam devam etmekte, insan da insanı törpülemektedir. Bu hikâyeler o dönemde büyük zulümler görmüş ve o dönemde mağdur olmuş insanların anısına gitsin.

Ahmet Sarı

Erzurum 2015

Kendinde Korku

Gözleri kızgınlıktan dönmüş baba pencereyi sonuna kadar açıp, “O zaman uç da inanayım lan eşşoğlueşek, uç da inanayım!” dedi. Sakalı tıraş etmenin mekruh olduğu, hele tıraş fırçalarında domuz kılı olduğu bilgilerinden dolayı eline tıraş fırçasını bile almayan ve bu yüzden de hiç ustura yüzü görmemiş bir sakala sahip oğul, bir ara sonuna kadar dayalı pence-reye baktı. Bulundukları yer üçüncü kattı. Oturduğu yerden bir hışımla kalksa, odayı koşarak geçse, babasının yüzüne bile bakmadan kendini pencereden boşluğa bıraksa, belki de İbrahim Hakkı Hazretleri’nin oğullarından sarhoş ama kendini uçurumdan boşluğa bırakmış ve kırklara karışmış Mahir gibi, sırf inandığından dolayı boşlukta süzülebileceğini düşündü. Bu bir ihtimaldi. İnsan inandı mı, bu niye olmasındı? Tasavvuf tarihi, keramet gösteren, boşlukta süzülen, kanatlanıp uçan der-viş, sufi ve mollalarla dolu değil miydi? Bir taraftan da, kahretsin, yerçekimi yasası vardı. Elinde sımsıkı tuttuğu Şeriatı’nın

“Kevir”ini şöyle havaya kaldırıp bıraksa, kitap yere düşmeyecek miydi? Babasının sonuna kadar açık tuttuğu pencerenin yanında, ağzının durmadan açılıp kapandığını görüyordu. “Uç da inanayım lan eşşoğlueşşek, uç da inanayım!” sözleri kulağında çınlayıp duruyordu. Dayalı pencereden kuşlar geçiyordu. Çok yer görmüştü; ömründe hiçbir yerde gökyüzündeki bulutlar, babasının açtığı penceredeki kadar büyük beyazlığa ve dolgunluğa sahip değillerdi.

Elif Kanadı

Minibüse bir kız bindi. (Saçlarının her telinde Allah korkusu.) Modern tesettürlü, sırtında bir çanta. Adidas marka. Geldi ve tam da önümdeki koltuğa oturdu. Yerini yadırgadı ilkin. Sağına ve soluna bakındı. Fark edilip edilmediğini yokladı. Buz tutmuş cama yaklaştı. Cama hohlamadı. Küçücük sağ işaret parmağını o soğuk camda bir yukarı bir aşağı sürterek, dışarıyı görebileceği küçücük bir delik oluşturdu. İşaret parmağıyla o deliği büyüttü, kocaman bir boşluk haline getirdi. Parmağı üşümüyordu ve soğuk camda bir yukarı bir aşağı gidip geliyordu. Kızın parmağı yerine kendi parmaklarım üşüdü. Kız yılmıyordu da. Kız yılmıyordu.

İşaret parmağıyla oluşturduğu kocaman oyuğun yanına bir elif, bir lam, bir lam, bir elif, bir de ha çizdi. Parmağı şimdi üşümüş olmalı ki soluğuyla onu biraz ısıttı. Buzlu camda Allah yazısı, kendi yalnızlığına bırakıldı. Sonra insanlar camda Allah'ı görmesinler diye işaret parmağıyla soldan sağa ha, elif, lam ve lam'a bir çentik attı. Çentik elife kadar uzanmamıştı. Elif oracıkta tek başına kalakaldı. Elif kanadı.

Kep Atma Töreni

Son sınıf öğrencileri, onlara eşlik eden danışmanlarıyla birlikte, siyah cübbeleri ve başlarında kepleriyle sınırsız derecede mutluydular. Hepsi beş senedir bekledikleri o mutluluğu bulmuşlardı. Doğru ya kep atma töreninde, kepleri havaya atmak için yıllarca okumuşlardı. An geldi meydanın ortasında kara cübbeli öğrenciler kepleriyle bir yumak oluşturdular. Burası keplerin gökyüzüne atılacağı yerdı. Kalabalık kararmaya, daha çok kararmaya, daha çok kararmaya başladı. Sonra kepler, kulakları yırtan bir çığlıkla gökyüzüne fırlatıldı. Her yönden her yöne doğru dağınık bir şekilde atılan keplerin gökyüzünden düşmesi beklenirken, kepler gökyüzünde kayboldu. Gökyüzü kepleri yuttu. Derken bir öksürük geldi gökten, derin bir öksürük. Öksürük dediysek, gök karardı yani, gök karardı ve bir şimşek çaktı. Herkes şaşkınlık içinde keplerin nasıl da gökyüzünde yutulduğunu düşünür ve hayret ederken, gökyüzünden dolu ağırlığı ve sertliğiyle takkeler, lapa lapa yağan karların hafifliğiyle de başörtüleri düştü. Kalabalık korkuyla, çığlık atarak meydandan dağıldı.

İnanan Bir Kadının Denize Girememesine Dair

Her insanın

üç evlek payı varsa

gökyüzünden, denizden.

benim payım senin olsun Allah'ım.

Ba Noktasına Geri Dönüş

*“Vahdet pergeli iki cihanı da ev kapısı yaptı
Vücudun dönen noktasının sırrı ba harfindedir.”*

Fenayi

Adam, “Tüm kitaplar, sadece bir kitabı okumak için var” dedi. Bu Kur’an mealiydi. İlim sadece ba’nın bir noktası iken zamanla insanlar tarafından çoğaltılmışsa, onu yeniden ba noktasına geri döndürmek gerekti. Bu düşünceyle, ömrü boyunca ne çilelerle yığdığı, boğazından kesip, aç kalıp biriktirdiği her yönünü çepeçevre saran kitaplarını, dergilerini, hepsini sağa sola dağıttı, kitap alma alışkanlığından kaynaklanan ve alanına ait olmayan şimdi-lerde gereksiz gördüğü işe yaramayan bir yığın kitabı da yaktı.

Evinin her tarafına örümcek ağları gibi gerilmiş hatta kapı üstlerinde bile kendine yer edinmiş raflar artık bomboştu. Sadece bir Kur’an meali bu tozlu raflarda yatık bir vaziyette duruyor, şimdi bu radikal kararı almış adamın kendisini okumasını bekli-

yordu. Adam, bomboş kitaplığı önünde bir rahatlama duygusu içinde başı önüne eğik içindeki huzuru arıyordu. Bulmuş muydu, bilmiyordu. Oturduğu yerden kalktı, tül perdesini aralayıp camdan dışarı baktı. Dışarıda yağmur yağıyordu. Kuşlar sürü halinde bir yerlere doğru uçuyordu. Evin önündeki bahçede oynayan üç çocuk alelacele bilyelerini yerden toplayıp ıslanmamak için bir dulda arıyordu. Bu yağmurda ıslanmayı kafasına koymuş bir gencin ise hiç acelesi yoktu. Taze yağan yağmur kokusu, penceresi kapalı olmasına rağmen bir şekilde adamın burnuna geliyordu.

Adam dağıttığı ve yaktığı binlerce kitabından sonra tozlu ve düzensiz görülen odasını düzeltmekle uğraştı. Günlerce sürdü bu temizlik işi. İçerisi artık temizlik kokuyordu. Adam dağıttığı ve yaktığı kitaplardan ötürü bir pişmanlık duymuyordu. Odasının düzenini sağladıktan ve ortalığı temizledikten sonra adamın eli raftaki Kur'an mealine gitti. Uğrunda tüm kitaplarını dağıttığı ve yaktığı bu kitabı ömrünün ahirinde baştan sona bir kere olsun okumak istiyordu. Gençliğinde beynini, zihnini bir bilgi çöplüğü haline getirmiş, içine romanlar, hikâyeler, şiirler, kuramsal bir yığın kitaplar, ana dilinde ve yabancı dilde birçok makaleler yığılmıştı. Şimdiki akli olsaydı o ömrü, öyle o okumalara adar mıydı hiç? Adamazdı.

Adam yeni bir başlangıç yapmak istiyordu. Temiz bir başlangıç olmalıydı bu, yaşam sadeliğini yeniden arıyordu. Mülk edinmek istemiyordu, bunlar masum kitaplar dahi olsa, bu kitapları toplayıp, onları istif etme, onları biriktirme alışkanlığının dünyevi bir hastalıktan kaynaklandığını da düşünüyordu. Sahip olma güdüsünü ortadan kaldırmanın gerekliliğine inanıyordu. Öyle de yaptı. Sahip olduğu şeyleri –ki bunlar kitaplardı– dağıtarak içsel olarak rahatlamaı seçti. Rahatladı da.

Adam yeni bir başlangıç yapmak istiyordu. Abdestini alıp uçsuz bucaksız raflarda biricik olarak değerlendirdiği kitabı eline aldı. Onu vecdle, huşuyla okumaya başladı. Sayfalarını ürkek bir şekilde açıyor, sanki dokunduğunuz zaman sayfaları

kopacak ya da yıpranacak çok nadir bir elyazması okuyormuş gibi onu özenle okuyordu. Hızlı okuma yapmamayı, yavaş yavaş ama sindire sindire okumayı kafasına koymuştu. Bunun için de kurşun kalemle, Kur'an mealinin yanlarına, okumalarında kafasına takılan yerleri çiziyordu. Allah'ın Kur'andaki metaforları dikkatini çekiyordu. Allah'ın ayetlerde kullandığı aliterasyonlar; Allah'ın eğretilmeleri ve benzetmeleri dikkatini çekiyordu, Allah'ın retorik tekrarları ve yinelemeleri; Allah'ın tehditleri dikkatini çekiyordu, Allah'ın şefkatli yanı; Allah'ın, adamın hayatta daha önce hiç dikkatini çekmemiş en küçük ayrıntılara nasıl da dikkat çektiği dikkatini çekiyordu, Allah'ın "Ben" vurgusu; Allah'ın peygamberi nasıl da sevdiği dikkatini çekiyordu; Allah'ın günahkârları nasıl da korkuttuğu; Allah'ın Cenneti nasıl da överek anlattığı dikkatini çekiyordu, Allah'ın Cehennemi nasıl da korkunç kıldığı, Allah'ın...

Adam Kur'an mealini baştan sona dikkatli okuduğunda bu mealin kendine verdiği bilgilerin yeterince derin olmadığını, bazı konularda derinlikli bilgilerin olması gerektiği, en azından bu mealin kendisine verdiği bilgilerin kendi kişilik ve kimliğine, ilim merakına, derinlik titizliği ve arzusuna yeterli olmadığını fark etti. "Bunun için bir tefsire ihtiyacım var" dedi. Sorun tefsir almak değildi, tefsirler çeşit çeşitti. Kuran'a sosyolojik, felsefi, antropolojik, hatta edebi açıdan yaklaşan lirik tefsirler bile vardı. Hangisini seçecekti? Hepsini seçse dağıttığı ve yaktığı kitapların bir anlamı kalır mıydı? Şiirsel ve edebi tefsirleri, felsefi ve antropolojik tefsirleri bir köşeye bırakıp Kur'anı sosyolojik açıdan inceleyen, o dönemin panoramasını ayetlerle bağdaştıran, o dönemin arka planını çözümleyen ve okura anlatan bir tefsir buldu. Onu satın aldı. Üç ayını bu tefsiri didik didik ederek geçirdi. Kafasında sorular eksilmiyor, iyiden iyiye artıyordu. Mealın boşluğunu birazcık da olsa tefsirler dolduruyordu ama tefsirler de onun zihninde yeni yeni boşluklar oluşturuyordu. Bu bilgiler de, kafasında dolaşan sorulara bir cevap olmayı bırakın yeni sorular oluşturmaya yarıyorlardı. "Bir Siret kitabına ve bir de tefsircilerin tefsirlerin-

de derinlikli olarak anlatmadıkları, belki rağbet bile etmedikleri Hadis külliyatlarına ihtiyacım var” dedi. Siret’i okuyup kafasındaki sorulara az da olsun cevap vermişken, Hadis külliyatlarında bir sorunla karşılaştı. Hadis bilimcilerin, peygamberin söylediği ve söylemediği hadislerde tereddütleri vardı. Onları da not etti. Sonradan uydurulan hadisler, rivayet zinciri ile kesin olduğu ortada olan hadislerin altından çıkamadı. Kur’anın bir silsile olarak sıraladığı peygamberleri bilmek için kapsamlı bir peygamberler tarihine, Kur’anın derinlikli bilgi vermediği amel bölümleri için İslam ilmi haline, okuduğu sosyolojik tefsiri tam olarak anlamak için de İslam ekonomisi, İslam hukuku, İslam aile ve cinsel yapısını anlatan yeni yeni çok özel kitaplara ihtiyaç duydu.

Adam yıllar boyunca, sadece ihtiyaçlarını görecektir şekilde dışarı çıkıyor, alışverişini yapıyor, kendisini içeri kapatıyordu. Kitaplığı günden güne çoğalıyor, Kur’an mealinin yanında tefsirler, Siret kitapları, Hadis külliyatları, İslam ekonomisi, hukuku, cinselliği üzerine çok özel kitaplarla rafları yeniden şekilleniyordu. Adamın dikkatini, aldığı kitapların sadece İslam’la bağlantılı olduğu çekiyordu. Böyle de olması gerekiyordu. İnandığı dini araştırmak için, bütün kitaplarını dağıtıp yakmamış mıydı? Ama adamın içindeki bir sır da bilmeye, tanımaya başladığı İslam’ın diğer dinlerle bağlantılı olmadan canlılığını sürdürüp sürdürmeyeceği sorusuydu. Her şey zıddıyla kaimse uzmanlaştığı İslam’la birlikte diğer dinleri de tanıması gerekmiyor muydu? Seneler sonra, derin okumalardan yorgun bir şekilde alternatif düşünceleri bilme ve onları okuma kararı aldı. Kur’an mealinin yanına Kitabı Mukaddesi, tefsirlerin yanına Hristiyanlığın, Yahudiliğin gelişim tarihlerini, bu dinlerin kültür ve edebiyat ve felsefe tarihlerini koydu. “Her şeyi tersi ile bilmek, eksiksiz bir bilgidir” dedi.

Adam, tüm kitaplarını yakıp sadece Kur’an mealini bıraktığı başlangıç noktasından geldiği son noktaya baktığında, raflarındaki kitapların eskisine nasıl da benzediğini gördü. Adam “Dostoyevski’nin romanlarına ihtiyacım var” dedi.

Kur'an ve Şarlo

Tesettürlü,
ihtiyar bir kadın,
yuvarlak gözlüklü, belinde bir kambur,
bir anne.

Elinde bir çerçeve, ŞARLO bu.
Dışarıdan bakan bu tesettür,
bu Şarlo'ya
bir anlam veremiyor.

İçerden baksan
çerçeve
talik bir Kur'an yazısı için
birebir.

O zaman insan anlıyor,
Şarlo,
çöpe gidebilir.

Secdede Bir Düşün

Ofli ve Rizeli yan yana namaz kılayı...

Rizeli diyiki “Namazda konuşulmaz ama arabami satayım”,

Oflu diyiki “Namazda konuşulmaz ama kaçta satayısın”,

Rizeli diyiki “Namazda konuşulmaz ama 15.”

Oflu diyiki “Namazda konuşulmaz ama 10 veririm, secde-
de bir düşün”...

İkinci rekata kalkayiler Ofli diyiki “Namazda konuşulmaz
ama dediğimi düşündün mi?” Rizeli diyi ki “Namazda konu-
şulmaz ama yanda Bayburtlu’ya sattım onı”...

Serçe ve Zikir

Öğle namazı okunmak üzereydi. Serçeler zikir halindeydi. Serçelerin zikrettiği kuşburnu çalılıklarının olduğu yere gittim. Yaklaştığımı görünce serçeler zikri durdurdular. Uzaklaştığımı görünce yeniden başladılar zikirlerine. Zikri bedenimle bulandırmıştım ya, uzaklaşırken bile bedenimde serçelerin zikrinin bulaşmış olduğuna şahit oldum.

Allah ve Gül

Tepede,
Allah vardı gülden önce.

Önümde Bir Ceset

İnsan saf tutmayı penguenlerden öğrenmeli. O soğuk Antartika havasında, ayakları ve bedenleri arasında kuluçkaya yatırıp yumurtalarını, altmış günlük bir sabır örneği gösterip yumurtadan yavru penguen çıkarma eylemi ne kadar da kutsalca. İnsan yine de saf tutmayı penguenlerden öğrenmeli.

Biz de saf tutmuşuz bir camii önünde. Yaşlı bir adam, aksak, “Er kişi niyetine!” deyip cemaat topluyor. Tanımadığınız adamların kolu, omzu sizin kolunuza, omzunuza dokunuyor. Cenaze namazı ya, rükû ve secde yok. İmam da bunu dillendiriyor. Elinde küçük bir mikrofon. Kar nasıl da lapa lapa yağıyor. Saflar, ön saflara yaklaştıkça yaklaşıyor. Dört tekbirli namaza geçmeden önce imam hangi tekbirden sonra, hangi duanın okunacağını anlatıyor. Musalla taşında bir ölü. Belediyenin defin aracının kapıları açık. Kabristana götürecek ölüyü bekliyor. İmam tekbirli namazı anlatadursun, karşıdan bordo renkli kısa etekli alımlı bir kız öğrenci geçiyor. Şalına sımsıkı

sarılmış, kitaplarına. Alelacele bir yerlere gidiyor. Arabalar yağın karın altında bir yerlere akıp duruyor. Bir kedi beliriyor yıkık duvarın üstünde. Patilerini yalıyor. Hava soğuk, şal ağzıma kadar ulaştığından, ağzımdan çıkan buhar gözlüğümü buğulandırıyor. Silmiyorum buğuyu. Buğı zamanla kendiliğinden kayboluyor.

İkna Odası

Kırmızıya boyalı bir telefon kulübesi.
Clark Kent gir Süpermen çık.
Süpermen gir Clark Kent çık.

Okulun girişinde garip bir oda.
Odanın içinde büyük bir ayna.
Tesettürlü kız
hadi gir şu odaya.
Tesettürünü aç
Tesettürünü kapa.
Tesettürünü aç
Tesettürünü kapa.
Aç kapa aç kapa
Sanki Artema.

Mesih Gelecek

barça, betis defansını oyuyor.
kudüste bekledik, noykampta messi.
gelene gidene iki koyuyor.
zevk veriyor onu izlemesi.

kudüste bekledik, noykampta messi;
felluce, allahabad kan ağlıyor.
futbolu ne güzel, futbolu ne nezih.
“Allah’ın eli” ne gerek kalmıyor.

barça, betis defansını oyuyor.
xavi şimdi bir frikik kullanacak.
felluce saldırılara dayanıyor,
bakalım betis daha ne kadar dayanacak.

Allahın İpi

Gökyüzü karardı. Mavi gök bir anda kümülüs-nümbüs fırtına bulutlarına terk etti yerini. İnsanların en kalabalık olduğu yere doğru yöneldi bulutlar. Tam üzerlerinde durdular. Gök, Kızıldeniz'in ortadan yarılması gibi ortadan yarıldı. Bulutlar öbek öbek çekildiler sağa ve sola. Bulutların ayrıldığı yerden bir ip, bir urgan, belki bir sicim, evet evet kalın bir sicim, birden kitleye doğru sarktı. Kitlenin bulunduğu yere sert bir şekilde düştü bu sicim. Hatta çoğu kişiyi de sert düşüşüyle yaraladı. Halk korkudan çil yavrusu gibi sağa sola dağıldı. Belli bir mesafeden sonra durup kararmış gökyüzünden sarkan bu ipe baktılar. Şiddetli, nemli rüzgâr yüzlerine vuruyordu. Yağmurun başlangıcı sayılan yağmur çiseleri yüzlerini serinletiyordu.

Meryem

Tesettürlü bir kız, uzaklardan Hz. Hamza gibi salına salına geliyor. Rüzgâr tesettürünü, hırkasını bir bayrak gibi dalgalandırıyor. Yaklaşıyor, yaklaşıyor, elinde Charles Bukowski dikkat çekiyor. Masmavi gözleri var kızın. Mavi, gözlerinde nasıl da derinleşiyor. Aslında “*Nice deniz isimleri öğrendim*” diyesi geliyor onun karşısında duran sakallı çocuğun, “*Nice deniz isimleri öğrendim, ben senin gözlerini severim!*”*, ama bunu kıza söyleyemiyor. Ve kız sakallı çocuğa elini uzatıyor. “Ben Meryem!” diyor. Uzattığı eli gökyüzünde bir dulda arıyor. Yaslanacak bir dayanak, bir liman. Bulamıyor. Sakallı çocuk, o günlerde belki de bol fesleğenli, bol kelebekli bir dünya tasavvur ediyor. Belki de bir kadının elini tutmanın, görünmez melekleri ürkütüp kaçırabileceğine inanıyor. Bu nedenle Meryem’in eli gökyüzünde yapayalnız kalakalıyor. El, balta yemiş bir ağaç gibi yere dü-

* Necat Çavuş

şüyor. Dizlerinden kurşun yemiş bir zürafa gibi yere düşüyor yani; eli, sakallı çocuğa küsüyor. Eli küsmüş şekilde Meryem biraz da utanarak sakallı çocuğa bakıyor. “Merhamet acaba bu çocuğun neresinde geziniyor?” diyor içinden. “Merhamet acaba bu çocuğun neresinde geziniyor?”

Tsaddik

Mutluyduk orada. Huzurluyduk. Rahatımız yerindeydi. Soru sormak aklına nereden de geldi. Tanrımız olduğuna dair şüphemiz yoktu. Dinleniyorduk orada. Hamağımızdaydık. Yerimiz sımsıcaktı.

“İnin aşağıya!” dediğinde aşağı-landık. Başımızı önümüze eğdik. İnerken oradan, o güzel yerimizi düşündük. Ayrılırken bile yerimiz hâlâ sımsıcaktı.

Halaycibaşı Tesettürlü

Adı önemli olmayan Cafe'nin kuytu bir yerinde arkadaşlarıyla oturuyor Sümeyye. Başında modern bir tesettür. Canlı müziğin çaldığı bu yere iki erkek arkadaşı ve bir kız arkadaşıyla gelmişler, belli kurtlarını dökcekler. Canlı müziği söyleyen göbekli, kel ama sesi çok güzel biri, birazdan oyun havalarına geçileceğinin müjdesini veriyor. Dediği gibi de oluyor. Dum tıs, dum tıs oyun havaları başlıyor. Bizim iki kız, biri modern tesettürlü diğeri ise kısa tişörtlü, kurtlarını dökmeye başlıyorlar. Ankara havası çaldığında Ankara, Kütahya havası çaldığında Kütahya, İzmir yöresine ait müziklerde Efe oyunları oynuyor, göbek dansı gerektirecek müziklerde göbek dansı yapıyorlar. Bu kapalı kız tesettürünü, altında beyaz kazağını, altında jeans pantolonunu umursamadan arkadaşıyla birlikte dudak ısırtacak danslar yapıyor. Erkek arkadaşları da bazen kuytudan gelip Ankara havasında onlara eşlik ediyor. Kesik ve kırık bel, boyun, kalça hareketleriyle, aksayan adımlarla kız arkadaşlarına eşlik ediyorlar.

Tesettürlü kızın rahat tavırları dikkatimi çekiyor. Başında örtü var diye kendine ağır tavır takındırmamış. Dünyadan alabildiğince faydalanıyor. Eğlence hayatının göbeğinde mutlu ve ayrıca burada eğlenmesi de bedeninde yapmacık durmuyor. Şimdi de halay esnasında halaycıbaşı, elinde bir mendil o kadar becerikli, o kadar hünerli, o kadar dansları bilen biri görünümünde ki, gah halayın ritmine bırakıyor kendini, gah halaycıbaşı olduğundan yüzünü oynarken bile halaya karşı çevirip halay çekiyor.

Kendi Buğusunda Kayboluş

Çok fena bir kıştı. Erzurum'un sıkı kışlarından biri. Öğle ezanı Lalapaşa caminin minarelerinden yükselirken caminin şadırvanı önünde bir yaşlı adam beliriverdi. Ben hava çok soğuk olduğundan, belki de kansızlıktan dolayı ellerim her defasından daha fazla üşüdüğünden, belki de ellerim kuru bir sonbahar yaprağını andırdığından, daha doğrusu belki de abdest almaya erindiğimden şadırvanda oturmuş abdest hazırlığında bu yaşlı adama bakakaldım. Senelerce kendine eşlik etmiş yaşlı montunu şadırvanın ahşap askılıklarından birine asıverdi. Gömleğinin kollarını çemredi. Sakalını sıvazlayıp bu soğuk havadan ve bu soğuk sudan korkmadığını suya bildirdi. Suyu korkuttu. Şadırvanın ahşap oturaklarına oturup ağzına, burnuna üç defa su verdi, yüzünü yıkadı. Hiç acelesi yoktu. Tadil-i erkan, hayattı. O, bu soğuk havada ve soğuk suyla abdest aldıkça bedeninin sıcaklığı ile suyun ve havanın soğukluğu birbirine karıştı. Bedeninden buğular çıkmaya başladı. Başını mesh ettiğinden

başından, daha önce kollarını yıkadığı için kollarından, yüzünü yıkadığı için yüzünden, daha sonra da kalın kışlık çoraplarını erinmeden çıkardığı için de –hayret mesh giymemişti- ayaklarından buğu yükseliverdi. Bedeninin her yerinden çıkan buğu yanıbaşındaki yaşlı adamı gözden yitirmemi sağladı. Yaşlı adam kendi buğusunda kayboldu gitti.

Pıtrak

Biri bir pıtrağı
canımın pamuklarına daldırıyor gibi.

Biri
bir pıtrağı
canımın pamuklarına daldırıp daldırıp
kaldırıyor gibi.

Ltb

Cuma namazına gittim. İlahiyat Fakültesi mescidinde yerimi aldım. Dağınık düzen oturmalar, müezzinin bizleri namaza davetiyle düzgün bir sıra haline döndü. Saf düzeni alındı. Cuma namazının dört rekat ilk sünnetinde her rükuya gidişte önümdeki çocuğun çorabının arkasında yer alan LTB harfleri dikkatimi çekti. Bir markaydı bu belli. Rükuya her gidişimde, tahiyata her oturuşumda LTB harfleri gözümde büyüdü ve büyüdü. Bir marka, Cuma namazının binini bereketini nasıl da kaçırmıştı. Gözümü yumsam da yummasam da LTB harfleri zihnime adeta çakılıp kalmıştı ve bir türlü de zihnimden defolup gitmiyordu.

Zekeriyya ve Kovuk

Zekeriyya'nın bir kovuğu varmış, büyötmüş ve beslemiş o kovuğu. Yıllar geçmiş kovuk büyümüş. Zekeriyya da büyümüş. Ashabı Kehf mağaraya nasıl girmişse; Yunus balığa, Yusuf kuyuya; Zekeriyya da kovuğa öyle girdirilmiş. Kesilmiş kör bir testereyle. Ortadan. Kovuk da yarılmış ikiye... Zekeriyya da.

Sol Böğründe Hu

Sol böğründe koskoca bir “Hu” yazılı caminin önü kalabalıktır; çünkü genç yaşlarda biri ölmüştür. İnsan insana her daim altmışın, yetmişin üzerinde bir yaşam biçer. Ondan önce ölmek, “genç bir ölüm”dür. Talihe, bahta, feleğe, dehre küskünlük belki de ondandır. Neden bir ergen beden arzusunu gerçekleştiremeden toprağa sunulmuştur? Camiden içeri girilir. Ayakkabılar ağır ağır ayaklardan çıkarılır. Meşeden ayakkabılıklara düzenli bir şekilde istif edilir. Caminin içindeki o cennetsi koku. Fesleğin mi, gül mü, ıtır mı, kara kedi mi? Hepsinin karışımı bir koku. Karmaşık bir oturma düzeni cemaatin, müezzinin “Essela” nidasıyla düzenli bir cemaat haline dönüşür. Namaz başlar. Namazın tam da üçüncü rekâtında, secde mahallinde bir cep telefonu. Uzun uzun çalar. Nokia bu.

Bu Seccade Bir Trampelen

;

Akşam ezanından sonra abdestini alan adam, seccadesini açıp milyonlarca kilometre yükseklikte trampleden sıçrayan bir serbest stil atlayıcısına ya da çok yükseklerde gerili ipteki iki ayağı üzre dengesini korumaya çalışan bir ip cambazına benzetti kendini. Ah tadili erkân. Gözü bir noktaya odaklı, sendelememeliydi. Hz. Ali'nin abdestinin bozulmayacağını bilse, namazda canlanmaması için çivi ile çakmayı bile dilediği sağ ayak başparmağını ve dengeyi düşündü. Tabii ki bir uçuştur namaz, mü'minin miracıydı. Eteklerinden sarkan bir yığın dert ve gaile, seküler sorunlarla uçuşa bir türlü hazır hissetmiyordu kendini; kalkmak, ruhu ile kalkışa geçmek istiyordu, bir türlü olmuyordu bu, bir türlü olmuyordu. Şeytan parmak uçlarında yürüyen usta bir balerin sessizliği ile hiç de haber vermeden gövdesine girmiş, onu çepeçevre sarmış, evirip çevirmeye çalışıyordu. Trampleden derinlere atlamak için gövdesini bir korku mu bürümüştü, neden korkuyordu? Kaç kez bu yükseklikten atlamıştı, kaç kez bu yükseklikte ipteki dengesini koruyarak yürümüştü. Şimdi bacakları neden titriyor, neden bir türlü uçuşa geçemiyordu?

Deniz Yarıldı ya da Suyu Vurmak

-ve denizin her parçası koca bir dağ-

Kilitli bir kapı gibi deniz.

Musa gir.

Musa çık.

Kilitli bir kapı gibi deniz.

Fir-

Avn,

“Siz giremezsiniz!”

.

Bir Olan

Firavun imanı
içte bir köstebek gibi
inad etmiş
kuyusundan çıkmamaktadır.
Yarık deniz
orada ve öylece,
öylece durmaktadır.

Put

Ve herkesin kötü bir gün için
kıyıda sakladığı bir putu var.

Âdem ve Elma

Yasak elmayı yiyince Âdem,
elma üryan.

Tandır

Kuyunun bir dibi var
tandırın dibi.

Tanrının bir dibi yok Ali*.

* “Rızık Allah’tandır!” ter kibini hep Rızık-Allah-Tandır olarak algıladım. Tandır kelimesinin çocukluğumdaki bir çağrışımı bu. “Ali” de; Ali Utku.

Kül Rengi

Allah'ın bir beyazlık olarak
saçlarımda belirmesi.

Varlık Kuyusu*

Bir boşluğa düşmüş olmalıydı. Zeminsizlik duygusu. Alice'in tavşanı takibi sırasında gözünü kırpmadan atladığı o boşluk, onu da sarmış olmalıydı. Düşüş onu da kuşatmış olmalıydı. Varlık kuyusu. Peki, bu kuyuyu bitimsiz, dibi yok, zeminsiz kılan neydi? Tanrının soluğu, usun susuzluğu, yüce üfürük. Soluğu bile dipsiz, soluğu bile derin, yerin ve göğün bir kuyu gibi içe dönüşü. Varlık Kuyusu. Ne zamana dek düşmeye devam edeceğim ona. İçime. Sonra çıkabilecek miyim oradan dışarıya? Beden ruh için bir kuyuyorsa, tine tenin gediklerinden hiç ip sarkmayacak mı? Kendi içime sarkıttığım ip, bir zemine vuracak mı? Ruh-Yusuf o ipe tutunacak mı? O zaman Tanrı'nın soluğunu bir Yusuf gibi içimin kuyularında mahpes kılan kim? Yine o mu? O zaman o Yusuf'a kurtuluş ipi, "Tanrının İpi", yine Tanrı'dan gelmeyecek mi? Tanrı'nın kendisi "Büyük Bir Kuyu" değil mi zaten? Büyük boşluk? Büyük kuyu?

* "Allah Kerim'dir!". "Kerim'in kuyusu da derindir!" söylemi üzerine.

Dua ve Akrep

Her insan dua eden bir akrep değil midir, sorarım size, her insan dua eden bir akrep değil midir?

Şulebaş

İki tesettürlü kız, biri modern tesettürlü, diğeri Şule Yüksel Şenler. Elllerinde Rodimood çantaları, geldiler ve kaldırım taşına oturdular. Bu sırada Rodimood torbalarını kaldırımın kenarına bıraktılar. İlkin biraz dinlendiler, sonra klasik tesettürlü, Rodimood tesettürlü olanın omzuna attı elini. Kafa kafa verdiler. Yaklaştılar birbirlerine. Ağlama sesi duyulmuyordu hiçbirinden. Gelen geçenler, hayretle bakıyorlardı onlara. Alışveriş yapmış yaşlı bir kadın hatta arkalarından geçerken durdu ve şaşkınlıkla baktı onlara. Başını sallayarak uzaklaşıp gitti. Klasik tesettürlü alnından öptü Rodimoodluyu. Biraz daha sessizlik oldu. Rodimoodlu sağında park etmiş Hyundai marka arabanın tekeri ile biraz oynadı. Kusursuz ve kaygan lambasını eliyle hafif okşadı. Sonra sessizlik büyüdü. Hızlıca yerinden kalktı Rodimoodlu, klasik tesettürlü hatta bedenine çapraz bağladığı çantasına asıldı gitmesin diye. Rodimoodlunun ısrarlı olduğunu görünce o da kalkmak zorunda kaldı. Kalkarken

cep telefonunu yere düşürdü. Samsung marka. Yerden kaldırdı Samsung marka cep telefonunu. Torbaya uzandı klasik te-settörlü, torbayı aldı ve Rodimoodluyla birlikte ilkin koluna girmeye çalışarak ama koluna giremeden; sonra elini tutmaya çalışarak ama tutamadan yanyana uzaklaşıp gittiler.

Viyana ve Filistin

Üç kızları var, aralarında ikişer yaş farkı. Hepsi de düz ve Filistin siyahi saçlarla Viyana meydanında, Hermangasse'de geziniyorlar. Filistinli ailede babanın saçları simsiyah, gece gibi, eşi ise kara çarşafı, gözleri taktığı gözlükten gözükmüyor. Gözlük Fielmann'dan, kaliteli bir gözlük, kahverengi. Kara çarşaf-
lı, hiçbir yeri gözükmeyen kadında Fielmann gözlük nasıl da gün yüzüne çıkıyor. Sarı ırkın ortasında, saçları buğday sarısı, saçları muz ve civciv sarısı kadın ve kızların arasında, Filistinli ailenin dikkat çekmemesi içten bile değil. Herkes postmodern dönemde bir kadının nasıl böyle kara çarşaf-
lı olabildiğine galiba şaşırıyor. Hermangasse'de Filistinli, esmer tenli, kara saçlı aile, sarı ırkın arasından buğday tarlasından, ayçiçek tarlasından geçercesine ilerliyor. Ayçiçekleri nasıl güneşe bakıyorlarsa, Avusturyalı sarışınlar yüzleriyle, bedenleriyle dönüp bu aileye öyle bakıyorlar.

Mansur Fedai

Viyana sokaklarında yabancılar dikkat çekici. Her ulustan insan Viyana'ya akın akın gelip buranın güzelliğini görüyor. Son dönemlerde Avrupa Birliği sürecinde sınırlar kalkınca ve ülkelerde vize sorunu kalmayınca, bir ülkeden bir ülkeye geçiş de kolay olduğundan, başka ülkelere hızlı trenle geçme imkânı da sözkonusu. Bu gezi süresini uzatıyor ve birçok insanın birçok yeri görmesini kolaylaştırıyor.

Her merkezi tramvay durağında gidiş ve geliş peronlarında ikişer büfe ayrılmış yabancı ülke insanlarına. Birinde domuz eti, üçünde de dana, inek, helal etlerden yapılmış döner, sucuklar bulunuyor. Karnı acıkan Müslüman azınlığa buralar helal bir yemek şansı veriyor. Mansur da Sivaslı. “Sekiz seneden beri buradayım!” diyor, “İki sene sonra ancak Türkiye'ye gidebileceğim. Memleketi çok özledim. Hele de ezanları. Burada Evangelikan, Protestan, Katolik bir yığın kiliseden yükselen çan seslerini gün boyu dinliyoruz. İnsan yurtdışında en çok da ezanı özleyiyor” diyor. “Tadil-i erkanla okunmuş bir ezanı.” Mansur'un kulakları ezan arzulanıyor.

Kelebek Tesettürlü Anne ve Çocukları

Viyana evleri inanılmaz büyük. Sadece büyük olsalar gam değil, sonsuz derecede büyük desem abartmış sayılmam. Mimarilerdeki oylum, burgu, heykel, ara kesmeler, sert çizgiler, pastel renkler insanın usluğunu kesiyor. İnsan bu evlerin yapısını görünce hayretten donakalıyor. Bazen altın kaplamalı heykeller, bazen çelik ve demir işlemeler, yontulmuş taşlarla binalar, hele çatı katları insanı mutlu edecek, insana yaşam sevinci verecek kertedeler. Bu yapılarda, bu esen huzurda insan delirmez; huzuru, sessizliği egemen kılmış Viyanalılar. Her yerde sessizlik hakim. Pazar günleri çalışma yok. Herkes alışverişini daha önce yaptığından dolayı Pazar günü nadiren açık yerler görülüyor. Çoğu da mağaza ve market zinciri değil, küçük kiosklar, büfeler.

Böyle pastel bir evin önünde, melek heykeli olan bir evin, kapı girişi iki kadın, nü kadın heykeli tarafından tutulan bir evin, her katında üç çocuk heykelinin birbiriyle oynadığı, haylazlık yaptığı bir evin, çatıları Türkiye’de belki de hiç görülme-

yecek bir çatı kaplaması ile kaplanmış bir evin birinci katında, her altı saatte bir, kır saçlarını dışarı çıkarıp, ellerini göğsünün altında birleştirip caddeyi seyreden, sonra sessizce içeri giren, evin havalanması için her daim penceresini açık bırakan bir yaşlı adam yaşamaktadır.

İkinci katında orta yaşlı, sarışın bir kadın. Perdeleri kapatmayı sevmeyen ve gece gündüz açık penceresinde bazan kırmızı, bazan siyah askılı elbisesiyle bilgisayar başında durmadan ve çıldırmışçasına çalışan bir kadın oturmakta. Akşama doğru ikili yüksek gece lambasını açmakta. Koltuğu da rahat olmalı ki, saatlerce onda oturmaktadır. Saatlerini masa başında geçirmektedir. Yorulunca, bedeni uyuşunca iki ellerini de kaldırıp kan dolaşımını hızlandırmaktadır, gerinmekte, bedenini kısa süreliğine dinlendirmekte ve bilgisayara saatlerce bakmaya devam etmektedir.

Üçüncü katta ise “kelebek tesettürlü” bir Anadolu kadını. Tunceli’den gelme. Küçük oğulları sokakta oyun oynamaktadır. Penceresi açıktır bu kelebek tesettürlünün. Pencereden çocuklarının sesini duyamayınca, içinde tehlike uyarıları hissederek. Seslerini duyduğu müddetçe huzur yanıbaşındadır. Dışarda Meryem ana heykeli üzerine konan güvercinler, küçük su yalıkları bulmuşlardır. Suya gagalarını uzatır ve gökyüzüne gagalarını kaldırır. Kelebek tesettürlü arada bir çocukları kontrol eder ve bu ara sıra bakmalardan birinde “Ali, Hasan! Gelin yemek hazır!” diye bağırır. Birinci kattaki yaşlı adam, ikinci kattaki sarışın orta yaşlı kadın da bu bağırışı duyarlar.

Arap ve Masaj Koltuğu

İstanbul havaalanı ana baba günü. Her ülkeden insan buraya akın etmiş ve havaalanını bir renk cümbüşüne çevirmişlerdir. Almanı, Korelisi, Japonu, Çeki ve Araplar, milletler ve devletler tarihinde elden ele geçen ve sonunda da Türklere nasip olan bu şehri görmenin, ayrıntılarıyla ve derinlemesine görmenin iştahı içindeler.

Bir Arap, havaalanında son dönemlerde pek de moda olan masaj koltuğuna yaklaşmaktadır. İlk ne olduğunu bilmediğinden, Adem yaratılırken şeytanın onun etrafında merakından dolaşması gibi koltuğun etrafında bir dolaşır. Sonra bu masaj koltuğunu merak eder. Yaklaşır ona ve bir lira atılacağı ibaresini görür. Çıkarır cebinden bir lirayı atar içine, bu ara koltuğa da oturmuştur. Ayaklarını, teker teker kelepçeleyen ayak masajı yerlerine geçirir. Koltuğa kurulur. Derken masaj başlar. Arabın kendinden geçtiği görülür. Masajın her boğumuna, her katmanına inmesi ve liflerinin, kaslarının rahatlamasıyla memnuniyet hırıltıları yükselir dudaklarından.

Masaj bittiğinde Arap masaj makinesine doymamıştır. Cebindeki bir liralara atarak devam eder kendine masaj yaptırmaya. En az bir yarım saat daha masaj yaptırır kendine.

Bir de kara arşafly bir eşı vardır Arabın, masaj koltuğunun hemen yanında bulunan normal koltuklarda oturur ve kocasının adeta kendinden geişine şahit olur. Bir ara kalkar ve yanına sokulur kocasının. On dakika kadar kocasının hırıltılarını, zevk iniltilerini dinler. Kendinden geişine bakar, sonra masaj yaptırmaktan bedeni esirmiş ve gözleri de yorgunluktan, huzurun parıltısından esirmiş kocası, karısına da masaj koltuğunu denemesini önerir. “Otur!” der “Otur ve dene, çok seveceksin!” Kadın duraksamaz ve geer ikinci masaj koltuğuna kara arşaflyla. Bir lirayı makineye atar ve masaj başlar. Kıvırcık saçlı, Tunus ya da Cezayirlilere benzeyen Arabın yanında kara arşafly bir kadın ve masaj koltuğu titredike kadının memeleri de sallanır.

Oturma Düzeni

5 numaralı peron ağzına kadar doldu. Oturaklarda yer kalmayınca insanlar artık yerlere oturmaya başladılar. Valizlerin yanında yere çöküp küçük laptop bilgisayarlarında emaillerini kontrol ettiler ya da internetten gazete okumaya başladılar. Bir yarım saat da böyle geçince, perondan uçağa gidilecek son kontrol kapısı da açıldı. İlk çocuk arabalıları çağrıldı, sonra da iki koldan insanlar uçağa girerek son kontrollerini yaptırdılar. Uzun koridordan sonra artık uçağa binış gerçekleşti. Bir aile belirdi, modern üç kız ve anneden oluşan bir aile. Anne üç kızını uçağın solundaki üç koltuğa yerleştirdiğinde sağdaki koltuklarda tek başına kalakaldı.

Dediğimiz gibi, uçağın sağ tarafında da üç kişilik yer vardı. Birisinde kendi oturduğundan, başka iki kişi daha gelip bu koltuklara oturacaktı. Merakla yanına gelecek olan kişileri beklemeye başladı kadın. “İnşallah bir kadın olur!” diye geçirdi içinden. Şimdi artık THY’de bilet ayarlamaları internet üzerinden de olabildiğinden, yanınızda oturacak insanı sizler

belirleyemiyordunuz. Haremlik-selamlık ise artık çoktan tarih olmuştu. Kadın sol yanındaki uçağın koridorundan akan insanları izledi. Derken uzun boylu, kafasında şapka, rahmetli Yadigar Ejder ya da Yaman Okay boyunda, saçları sıfır numara vurulmuş, kulağının üstünden çok uzun kara sakal uzatmış, şalvarlı bir adam kadının yanına girmek için izin isteyince, kadın kızlarının olduğu yere doğru aman dilercesine baktı.

Ezan ve Teknoloji

Eskiden ezanın bir adabı vardı. Ezan vakti bir ezan biter, diğeri onun çeyreğinde, yarısında ya da bitimine yakın başlardı. Bazen on dakika, on beş dakika aralıklarla bir şehrin ezanları uzun uzun devam ederdi. Türkiye'nin modernleşme sürecinde ezanın Türkçe okunmasını bir yana bırakın, artık kendi kültürüne tahammülü olmayan insanlar ezanı bile içine sindiremez oldular. Evleri camiye yakın, caminin çevresinde olan liberaller, solcular, kendilerine modernist diyen insanlar, ellerinden gelse kendilerini sabah erken saatlerde kaldıran ve bunu da onlara göre cırtlak, yırtlaz bir sesle yapan müezzinlerin seslerini topyekûn kısacaklardı. Ezanı törpülediler, karma ve uzun ve çok sesli okunan ezanı, merkezi ezan kıldılar. Güzel bir sesle okunuvermeye başladı ezan amenna, ama merkezi olduğu için ezana yeni yeni garip sesler eklemeleniverdi. Mikrofon açılmadan önce “dıt dıt dıt dıt” diye bir ses, ezan bittikten sonra da yine “dıt dıt dıt dıt” diye nidüğü belirsiz bir mekanik ses eza-

na eklemlendi. Müezzinin ezanı bitiren nihai sesi olan “Allahu Ekber, Allahu Ekber. La ilahe illallah”dan sonra mikrofonun kapatılması anlamına gelen bu “dıt dıt dıt dıt” sesi hurufu mukatta gibi hayatımıza girdi. Ne demek istiyordu acaba bu “dıt dıt dıt dıt” kodu. Bu bir kod muydu? Ezana nasıl gelip de eklemleniverdi? Daha zamanla kimbilir hangi mekanik sesler müezzinin o nezih sesine eklemlenecekti Allah bilir. Ben de bari bu hikayeyi bir modernizm eleştirisi olsun ve teknolojinin dine dahlini eleştirsın diye bu dörtlü mekanik sesle bitireyim: “dıt dıt dıt dıt”.

Vitrinde Yaşamak

Plastik mankenlerin inceliği dikkate değer bir şey. Sıfır beden plastik mankenler, üzerlerine ne giyse yakıştırırlar. Duruşları hep aynıdır. Bakışları hep aynı. İncecik kolları; kılsız, tüysüz bacakları vardır. Tenleri de aynı renktedir plastik mankenlerin.

Milenyumda, hele de 2010'lu yıllarda dikkati çeken bir şey var. Vitrinde mankenler modern, bilindik bir modernliğe sahipken; vitrin mankenlerinin arasına kapalı mankenler de eklemleniverdi. Birbirine benzeyen bakışlar, ölü ve plastik; duruşları aynı kadın erkek kel mankenlerin arasına, tesettürlü mankenler de katıldı. Kostümleri elbette modern bu kapalı vitrin mankenlerinin. Modern mankenlerin, aralarına bu modern tesettürlü mankenleri almaları beni sevindirdi.

Kamusal alan, özel alan tartışmaları alabildiğince ortadan kalkmış, YÖK de artık ses çıkarmadığı için tesettürlü kızların üniversitelere girmesi, vitrinlere kabul edilmesi olağan hal almıştı. Şimdi karşımdaki mankene bakıyorum. Baş örtülü

vitrin mankenine. Başı modern bir tesettürle kapalı, boğazından sarılmış, “Collezione tesettürü” de denebilir buna. Döşü açık, giydiği pantolon da Collezione’dan ve oldukça modern. Bana baktı, onca modern mankenlerin arasında yer aldığı için sevinçliydi. Göz kırptı bana, ağzı kulaklarına vardı tesettürlü modern vitrin mankeninin.

Günün Sonunda Arzu

Beyaz Türklerin yaşadığı bir yerde cehennem sıcaklığı deniz alabildiğine durgun büyük bir göl gibi, güneş batmaya yakın, insanlar uzanmış sereserpe tenlerinde güneşi hissediyorlar. Şezlonglarından, şemsiyelerinden güneş yansıyor kumun üzerine. Kum kavruluyor, ayaklarınızı yere bassanız; kum ayaklara acı veriyor.

Güneşin en sıcaklığı, insanların en mayıştığı zamanda uzaklardan bir tesettürlü kadın beliriyor. Modern haşemalı. Elbise-lerini, çantasını şezlonga koyuyor. Şemsiyeye dokunmuyor bile, şemsiyeyle bir alıp veremediği yok. Onu gören herkes, yönünü ona doğru çeviriyor. Uzandıkları yerden kalkınlar, başını 180 derece çevirip ona bakanlar, herkesin gözü onda. Haşemalı kadın denize giriyor. Canı deniz arzuluyor. Herkes kadar. Denize yaklaşırken bomba imha uzmanının bombaya yaklaşması gibi yaklaşıyor denize. Deniz sanki korkunç bir bomba da, haşemalı kadın bir bomba imha uzmanı. Denizle yüzleşiyor. Gözlerin kendinde olduğunu biliyor haşemalı kadın. Denize giriyor. Ha-

şemanın naylonundan denizin ıslaklığını seziyor. Haşemanın ısısı denizin içinde sönüp gidiyor. Denize girdiğinde, haşemanın içinde biriken hava, suya daldıkça dışta kabarıyor. Suyu dalmıyor haşemalı. Bir deniz bilyesi gibi su üzerinde kalakalıyor. Çıkıyor denizden, küsüyor ona. Denizden çıktıkça balonlaşmış haşema eski havasız şeklini alıyor. Havlusunu ve eşyalarını alarak, şezlongdan ağır ağır uzaklaşıp gidiyor. Denize küsüyor.

Food and Beverage

Havaalanı çok kalabalık. Yurtiçi ve yurtdışı peronları dop-dolu. Üst katta bir yerde bir bankanın açtığı food and beverage center var. Kredi kartınızı veriyorsunuz, o bankaya ait kredi kartınız varsa çok cüzi bir miktarla uçağınızın kalkacağı vakte kadar burada self servisle her şeyden faydalanabiliyorsunuz. İnsanlar çaydan, kahveden, portakal suyundan, Coca Cola gibi içeceklerden, kuruyemiş, peynir çeşitleri, ekmek çeşitlerine kadar her şeyi burada bulabiliyor ve ücretsiz yiyebiliyorlar.

Rengârenk koltukları ve geniş masalarıyla tam bir dinlenme yeri. Alkollü içecekler de var burada, isteyen şarabını ve martinisini alıp burada ağır ağır keyif yapabiliyor.

Masalar da anında temizleniyor seyyar temizlikçiler tarafından. Her masa anında tertemiz oluveriyor. Tabaklar battal boy değil, küçük boy. Yemede ve içmede böylece suistimaller ve israflar önlenmeye çalışılıyor.

Kara arşafllı bir kadın gelip bir yokluyor food and beverage centeri. Bir hayalet gibi gıdaların önünden gelip geçiyor. Sadece gözleri görülebiliyor kadının, hiçbir şey alamadan yerine dönüyor.

Şehadet Getiren Pilot

Kalabalık chek-in yapıp kalkış peronuna doğru yaklaşıyor. Kemerli olanlar, gözlüğü, cebinde madeni parası olanlar, cüzdanı, anahtarları, saatleri olanlar, teker teker plastik kabın içine koyuyor onları.

Check-in yapılıyor. Uçağın kalkması için nihai işlemlerin bitmesinden ve hostesin kimlik kontrolü yapmasından sonra, ağır uçağa, devasa uçağa yaklaşıyorlar. Kimi ön girişten, kimi arka girişten uçağa giriyor. Uzun bir süre bekleme evresinden sonra herkes yerini alıyor. Hosteslerin ikazı ile birlikte acil durum uyarıları ve kalkış gerçekleşiyor. Sonsuz güce sahip iki motorla göğes doğru yatay bir kalkış gerçekleşiyor. Sonra stabil hale geçiş ve uçağın gökte durgun bir hal alması. On bin fitin üzerinde bir uçuş, bulutlar kürklü koyun gibi bembeyaz ve uçakta bir huzur var. On dakikalık bir uçuştan sonra bir kekeme dil uçakta, bir sendeleme. Uçak sanki bir şeye tökezlemiş de dengesini yitirmiş gibi. Biri uçağa bir çelme takmış gibi. Sonra bir sessizlik, sonra pilotun hoparlörü açık kalmış olmalı ki, “Eşhedü en la ilahe illallah”.

Abana Kadınları

Anadolu'nun çoğu ilinde kadınlar gece gündüz çalışırlar. Kadının çalışmaması gibi bir durum zaten söz konusu değildir. Erkeğin evin dışında çalışması ve bir memuriyeti olması insana kadının evde yan gelip yattığını ve ev içinde hiçbir şey yapmadığını düşündürmesin.

Kastamonu Abana'da, kelebek tesettürlü kadınların dışarda yaptıkları el işlerini sattıklarını görünce şaşırdım. Erzurum'da "kelebek tesettürlü" kadınların sosyal yaşantıda bu kadar aktif rol aldıklarını göremezsiniz. Abana'da her yerde bu kadınlar çalışmakta ve evlerine ekonomik açıdan cüzi miktarda bir gelir götürmeye çalışmaktadırlar. Abana el işi sergi alanında kestane kabuğundan, kozalakdan kuğu yapanlar mı dersiniz, kulpları ahşaptan bir nevi şile bezi çantalar mı dersiniz, nazar boncukları, isimlikler, her şey ama her şey bulmak mümkün. Kelebek tesettürlü kadınlarımızın ve Abana kadınlarının, Abana sokaklarını şenlikli bir havaya, festival havasına çevirmeleri, bir kermes coşkusuyla akşamın geç vakitlerine kadar sergi alanlarında çalışıp evlerine, eşlerine destek olmaları takdire değer.

Cafe Bahane

Hilal Tv’de “Cafe Bahane” programında kalabalık bir grup, konuşuyorlar. Bir masa etrafında. Yanda canlı bir müzik. Bir adam ve bir kız. Tesettürlü bir kız, elinde bir gitar. “Bin cefalar etsen almam üstüme oy, Gayet şirin geldi dillerin dostum oy, Varıp yadellere meyil verirsen oy, Gış ola bağlana yolların dostum dostum” diyor. Arkada bir masada yalnız bir kadın. Eflatun bir türban başında. Senai beyin sakalı günde-mi oluşturuyor. “Sakalından beyaz çıkıyor”. “Makbulü bu.” “Çok karizmatik duruyor.” “Saçlar siyah ama sakal ak oldu mu karizmaya yetişilemiyor.” Tesettürlü kız kısa süreliğine gitarı sağına bırakıyor. Bir eli gitarın boğazında, bir eli boşluğa sarkık. Geleneksel bir kostümü var kızın, bordo. Boğazı kapalı bej renginde “Uyumasam çok konuşuyorum.” “Uyumasan çenem düşüyor.” “Uykunu alarak mı geldin.” “Uyudum.”

Safları Sıklaştıralım Beyler

Adam caminin önündeki şadırvanda abdest almaya niyetlendi. Hava soğuktu. Şadırvana yaklaştı. İlk paltosunu çıkardı. Onu düzgün bir şekilde şadırvanın etrafını çepeçevre saran demirlerden birine astı. Küçük demir koltuklardan birine oturdu. Horozlu musluğu açtı. Suyu fazla açmıştı ki tekrar bir hamleyle onu kıstı. Abdest alacak ayara getirdi suyu. İsrâf etmemeliydi. Ağzına, burnuna üç defa su verdi; yüzünü, ellerini yıkadı, bileklerine kadar su verdi, başına ve boynuna mesh ve kulakların arkasına hilallelemeler; ayaklarını üç defa yıkadı. Su dokunduğu her yerden buhar çıkarıyordu. Hava o kadar soğuktu. Elllerinden, kollarından, başından ve ayaklarından buhar çıkıyordu. Sükûnetle çoraplarını giydi. Ayakkabılarını ayağına geçirdi. Cebinden çıkardığı mendille ellerini, kollarını, yüzünü kuruladı. Camiye yöneldi. Gelene geçene selam verdi. Caminin içine girdi. Oh mis gibi bir koku. Cennet kokusu bu.

Eskiden olsaydı ayakkabılarını sadece ceviz dolaplara koymasısı yeterliydi. Şimdi ayakkabılarını kilitli sandıklara koyma-

lıydı. Ayakkabıları çalınmasın diye eline aldığı ayakkabılarını yumuşak halılardan geçerek açık bir kutu dolap bulana dek elinde taşıdı. Bir kutu dolap buldu sonunda. Üzerinde küçük bir anahtarı vardı kutu dolabın. Ayakkabılarını dolaba koydu. Dolabı kilitledi. Şimdi saf tutmaya ve bireysel namazdan kat kat daha fazla ecre sahip cemaatla namaz kılmaya doğru safları sıklaştıracak ileri saflara doğru ilerliyordu.

Ayakkabılar caminin içinden biri tarafından da, dışarıdan birisi tarafından da çalınsa yazıklar olsundu. “Yazıklar olsun” dedi sesli bir şekilde “Yazıklar olsun.” “Safları sıklaştıralım beyler lütfen, cemaat dışarıda kalmasın, dışarısı çok soğuk” sesi işitildi mikrofondan. İmamın bu sesiyle kilitli dolapta duran ayakkabılar aklında öylesine kalakaldı.

Asri Bir Muhammedi

Belli, Konya'da Mevlana müzesinin içinde, bayanlar şadırvanı yanında, erkek tuvaleti önünde eşini bekliyor. İki çocuğuyla. Öğle namazı yeni okunmuş, namazın buharı daha üzerindeyken iki küçük kızını çocuk arabası içinde seviyor. Çocuk arabaları, kızları o kadar şirin ki. Karşımlar, iki yana ayırmışlar saçlarını, yanakları al al her ikisinin de. Bağıra bağıra babalarıyla oynuyorlar. İlgi bekliyorlar babalarından. Anne şadırvana gitmiş, abdest almaya. Öğle namazı için kılıcı kuşanacak. Babayı göreceksiniz. Modern insanların arasında, kot pantolonu giyenlerin, yazlık elbise giyenlerin arasında, kolları açık body giyenlerin arasında tam bir aczimendi elbisesiyle, pastel, belki de şile bezinden, güneş çekmeyen, güneşi reddeden kıyafetle orada öylece eşini bekliyor. Sarığı bembeyaz, tarikat ehli olduğu belli, sakalı muntazaman, bakımlı kesilmiş, hilal şeklinde. Bir baltanın ucunu hatırlatıyor insana. Şalvarı bol ve sandaletleri deriden. Şalvar dizkapakları altından kaslı, güçlü ayak-

larını ortaya çıkarıyor. Belli, inançlı bir baba ve bu ayakların bu aileyi geçindirmesi gerekiyor. O yüzden güçlü. Sıcak Konya havasında, sağından solundan akan modern insanlar, dünyanın her yerinden gelen turistler arasında dolunay gibi bir baba iki küçük kızıyla, bembeyaz, nur yüzlü bir baba, çağ umurunda bile değil, sanki asr-ı saadetten bu yana hiç bu kadar yıl geçmemiş, Muhammedi bir kıyafetle hayatına devam ediyor. Karşıda bir konak, Konya konağı üzerinde bir yazı: Mevlana Şekeri ve Etlikmek.

Andy Warhol ve Mevlana

Sanatın her alanındaki ünlülerin bir Andy Warhol fotoğrafı vardır. Dörtlü sıcak renk kareleriyle yan yana dizilişleri Che'nin, Marilyn Monroe'nun ilk akla gelen fotoğraflar, mesele. Konya'yı görünce, yani Mevlana müzesini, Mevlana'nın bir turistik nesne haline getirildiğini gördüm. Elbette böyle bir değeri dünyanın da tanınması ve bilmesi gerekir. Çekler Kafka'yı, Fransızlar Sartre'ı, Camus'yu; Bolivyalılar, Kübalılar Che'yi bir tüketim objesi haline getirmemişler midir? Turistler bu ünlüleri gösteren bir nesneyle evlerine geri dönmek isterler. Bu da devlet hazinesine ekstra bir gelir sağlar. O zaman Mevlana'yı da Andy Warhol'yen dörtlü renk içine alıp bir tişört, bir yazma, bir kilim, bir tablo, bir poster haline getirelim. Belki de dünyada Mevlana tişört patlaması olur. Ne dersiniz? Maybe baby, maybe baby.

Ramazan'da Ne Tok Tutar?

Ramazan'ın daha ilk günüydü ki adam kendini Ramazan boyunca sahurdan iftara kadar tok tutacak gıdaları araştırmaya koyuldu. Yaşlı annesinden iki iyi haşlanmış yumurtanın karnı tok tuttuğunu, “iki haşlanmış yumurtayı yediğinde, sonra bir de dişlerini iyi bir fırçaladığında akşam ezanının nasıl geldiğini bile fark etmeyeceğini” öğrenmişti. Kız kardeşleri hepsi farklı görüştüydiler. Biri haşlanmış patatesin sahurda karna birebir geldiğini, midenin nevrini dönderdiğini, mideye acıkma eylemini unutturduğunu; diğeri pilav yemenin mideye engin bir faydasının olduğunu, mideye hem eziyet etmediğini hem de ağır yemek olmadığı için de karnı tok tuttuğunu; bir diğeri ise bir defa sahurda sucuklu yumurta yediğini, yemez olaymış, iftara kadar sanki çölde ağzı damaklarına yapışık susuzluktan yanıp kavrulduğunu ama zamanla karnı tok tutan şeyin formülünü bulduğunu ve kahvaltılık malzemelerin hele de kaşarın zeytinle yendiğinde mideyi hem de alelade tok tuttuğunu

söyledi. İmsak vakti yaklaştığında son beş dakikada da altı yumuşak hurmalardan yiyip üzerine bir de su içti mi bak ki bir daha acıkır mıymışım. “Değil bir gün, iki gün bile tutar abi bu yemekler seni” diye de ekledi.

Devlet dairesinde çalışıyordu. Ramazan’da devlet daire-sinde yemeklerden başka bir şey konuşulmuyordu. Memurlar akşam yemeğinde iftarda neler yapacaklarını, hangi yemeğin hangi yemekle fevkalade gittiğini, kimisi bu akşam evde pas-tırmalı yumurta yapacaklarını, kimisi fırında makarna, kimisi ilkin çorba sonra pırzola ve pilav yapacaklarını, kimisi kadın-budu köfte, kimi karnıyarık yapacaklarını dillendirip durdular. Konu bir ara iftardan sahura, sahurda neyin yenmesi gerek-tiğine geldi. Hemen hemen hepsi sahurda sulu yemek yeme-nin mideye zarar verdiğini, sulu yemeklerin ağzı kokuttuğu-nu, midede yanmalar meydana getirdiğini söylediler. Sahurda kahvaltı yapılması gerektiği hususunda hepsinde ağız birliği vardı. Kimi “Nutella” dedi “Nutella hiç acıktırmıyor”, kimi “tereyağlı reçel” dedi. Kimi “kaşar, kuru kaşar yeter, o varken hiçbir şeye ihtiyaç yok” dedi. İyice kafası karışmıştı. Sahurda ne yenmeli ki o gün iftara kadar insan hiç mi hiç acıkmasın, adam bunu düşündü durdu. Bursa’da bir amcaoğlu vardı, acaba ona bir telefon açsa mıydı? Masanın üzerinde 99’luk tesbihin ya-nında kendi sessizliğine çekilmiş Samsung Galaksi marka cep telefonuna uzandı.

Kuşkonmaz Cami

Taşı taşa düğümlersin amenna, köprü yıkılmasın diye insanların üzerinden geçtiği köprünün içinden cıva ya da gümüş eriyiği geçirirsin, Selimiye'nin ya da Sultanahmet'in ortasına bir tüy koyduğun vakit bu tüy birazdan mimari zeka gereği bir akışla yukarı çekilip kendiliğinden gizli bir mekanizmayla dışarıya atılabilir ve caminin ortasında yer alan devasa şamdan üzerinde sayısız mumlardan çıkan islerin caminin tavanını, kubbesini islendirmesin diye mimari dehayı kullanıp yine görünmeyen bir akışla bu isleri bir odanın duvarında toplayıp, sonra onları mürekkep olarak kullanmak "israf haramdır" düsturunca mantıklıca; ayakkabınızı çıkarıp koyduğunuz ayak-kabılıklardan bile caminin akustiğini duymanız hadi diyelim ki iyi, güvercinler için kubbenin üst tarafında kuş evleri inşa etmek, kuşlar su içsin diye caminin yanına kaldırım taşlarını oymak selim düşünceye sığar da üzerine kuş konmasın ve pislemesin diye Kuşkonmaz caminin yapılış gerekçesi ne olabilir?

İslam ve selim akaid kuşun üzerine konmayacağı bir camiye niye yapsın? Tüm canlıları sevmeye dayalı bir din ve bunun selim mimari anlayışı kuşların konmaması için bir cami tasarımı neden yapar? Mimari becerisini kuşların camiye konmaması üzerine neden biçimlendirir? Canlı hayvanların camiden nasip lenmesi neden istemez ve mimari beceri böylesi bir mimariye nasıl dönüşebilir? Bu İslami midir? *Gökyüzüne açık her mekan kuşlardan nasibini almaz mı?*

Zikirmatik

†

“Bir gün bir derviş, bir kucak dolusu elma ile bayırlar aşan bir genç kıza rastlamış. Bozkırın sıcağında yorgunluktan al almış kızın yanakları. “Nereye gidersin? Ne doldurdun kucağına?” diye sormuş derviş. Uzak bir tarlayı işaret etmiş kız: “Sevdiğim çalışıyor orada... Ona elma götürüyorum.” “Kaç tane” diye soruvermiş derviş. Kız şaşkın: “İnsan sevdiğine götürdüğü şeyi sayar mı hiç?” deyivermiş. Ve usulca koparıvermiş derviş elindeki tesbihin ipini...”

Eskiden rengârenk tesbihler vardı. Oltu tesbihi, kehribar tesbihi, gerçi yenilerde tesbih şekilleri de modernleşti. Hayvanlardan elde edilen tesbihlerin yanında örneğin kaplumbağa tesbihi, fildişi tesbih, bufalo boynuzu tesbihler, deve kemiği tesbihler; ağaçlardan elde edilen tesbihler örneğin yılan ağacı tesbihi, kakmalı kuka tesbihi, Afrika cevizi tesbihi, pelesenk tesbih, öd ağacı tesbihi, kral ağacı tesbihi, siyah mercan tesbih, abanoz tesbih, gül ağacı tesbihi, kan ağacı tesbihi, narcıl tesbih, ateş kehribar tesbih, sıkma simli kehribar tesbih, katalin

tesbih, yüsüri tesbih, sıkma kehribar tesbih, amber tesbih, v.s.

İslami sektör bu alanda da boş durmadı ve ihtiyaca binaen klasik tesbihleri zikirmatiğe çevirdi. İlkın bir koşucunun hızını ölçen kronometre büyüklüğünde, başında sayacı, başparmakla bastığınızda rakamları atan; sonra gelişen teknolojiyle bilekzikirmatik, yüzükzikirmatik. Bunları görünce insanın aklına şu soru gelmekte: İnsan sevgilisine götürdüğü şeyi sayar mı?

Erzurum Mezar Yapım Hizmetleri

Mermer ve mezar inşaatı sektöründe faaliyet gösteren ve kaliteli hizmet sunmak için çalışan firmayız. Firmamızın faaliyet alanlarından biri olan mezar alt ve üst yapımı tarafımızdan Erzurum ve çevresindeki tüm mezarlıklarda devam etmektedir.

Marmara, Muğla ve diğer mermer çeşitlerinden mezar yapımı.

Blok mezar ve 6 cm kalınlığında mezar ve özel mezar yapımı.

Granit mermerden mezar yapımı.

Traverte malzemedan mezar yapımı.

Galataş malzemedan özel mezar yapımı.

Afyon mermer, Bursa, Aksaray, Bilecik, Traverten, Burdur, Denizli, Ege, Harmankaya ve daha birçok bölgemizde çıkan ve ithal ürünü olan mermer çeşitlerinden mezar yapımı.

Limra mermerinden mezar yapımı.

Mezarlarınız istediğiniz ölçüde ve istediğiniz boyutlarda, dilediğiniz mermerlerden yapılır.

Her türlü siparişiniz için lütfen irtibat kurunuz.

İslami Şampanya

buyurun gelin arabistana,
gelin yedi yıldızlı otelimize.
starstar hotel bu kâbe manzaralı.
denize nazır değil çölün böğründe,
kâbeye nazır o, kâbe manzaralı.
yüksek binalar bunlar beyaz ve çelikten,
ardı ardına göğüs kafesi gibi dizilidirler her yöne.
kızıldenizden gelen buğuyu örterler bir de.
yağmur yağdırmadığı için de çöle
belki zemzem büsbütün girer tehlikeye.

buyurun gelin arabistana yedi yıldızlı otellerimize
konforu yerinde ve hizmeti şahane.

lüks odalarda islami şampanya
şarap soğutucusu da emrinize amade.

buyurun gelin arabistana yedi yıldızlı otelimize
islami şampanya için, kâbeye karşı
islami şarap için, kâbe manzaralı.

Kızıldeniz'in Kızıl Saçlarında Bir Yiv

Annemin de saçları uzundu.
Saçlarının ortasında beyaz bir yiv.
Kızıl saçlarıyla
Kızıldenizin de bir yivi vardı.
Musa
Kurtar bizi.
Musa
Kurtar bizi.

Starbucks Cafe, Hermangasse,
Viyana, 21 Haziran 2011

Başlangıcı Olmayan Bir Şeyin Sonu

Ahmet Sarı

“Başlangıcı Olmayan Bir Şeyin Sonu” adlı bu hikâye kitabı üç sacayağına dayanır. Biri, 28 Şubat süreci Müslümanların çektiği çileleri dillendiren bir ayağı oluştururken, diğeri Avusturya’da kaldığım dönemlerde orada yaşayan Müslümanların yaşantısına dikkat çeker. Eserle, orada yaşayan Müslümanların gündelik hayatta karşılaştıkları zorluklar gün yüzüne çıkarılır. Diğer önemli ayak ise Müslümanların kapitalizmle yüzleşmesiyle birlikte geçirdiği değişim-dönüşümlerin altını çizer.

Türk edebiyatına kavram olarak yenilik katacak bu “şey-hikâyeler” (Ding-Geschichten) Türkiye’de 28 Şubat süreci sonrası dönemin dökümünü çıkarmanın yanında, aynı zamanda yurtdışında ağırlıklı olarak İslami bir yaşantıyı seçmiş, bu zihinle yaşayan insanların hayatlarına panoramik bir bakış atma imkânı da sunar bizlere. Her şey gibi bugün İslam ve Müslümanlığın da, kapitalizmle yüzleşmesinde kendi rengini biraz daha açtığı gözlemlenecek olursa, İslam’ın biraz daha ılımanlaştığı; kapitalizmin, İslam’ı ve Müslümanları kendi çarkında erittiği ve o potada biraz da kendine benzettiği de görmezden gelinmeyecektir. Sürtüne sürtüne İslam’ın kenarlarına, köşelerine; İslam’ın kenarlarını ve köşelerini ovalaştırdığı gözlemlenecektir. Belki İslam’ı o kadim kendi olmaktan uzaklaştırdığı da söylenebilecektir. Böylece yeni modern bir İslam tahayyülünü şekillendirdiği görülecektir. Bugün İslam ve moda, İslam ve dindar burjuva, İslam ve sermaye hiçbir şekilde eski dinginliğini ve sadeliğini elde edemeyecektir, fakat yaşam devam etmekte, insan da insanı törpülemektedir. Bu hikâyeler o dönemde büyük zulümler görmüş ve o dönemde mağdur olmuş insanların anısına adanmıştır.

ISBN 978-605-9954-78-5

9 786059 954785